

Białe Błota

SAMORZĄDOWY KWARTALNIK GMINY BIAŁE BŁOTA ● TU I TERAZ

Nr 3 (03)
Wrzesień 2020
ISSN 2719-3640
gazeta bezpłatna

Pniemy się w górę!

Białe Błota w ogólnopolskim rankingu zamożności opublikowanym w czasopiśmie „WSPÓLNOTA” w 2019 roku zajęły 85. miejsce. To aż o 25 pozycji wyżej niż rok wcześniej. Więcej informacji wraz elektronicznym wydaniem pisma poświęconego tematowi JST – Jednostkom Samorządu Terytorialnego można znaleźć na naszej stronie internetowej pod adresem: www.bialeblota.pl, zakładka Aktualności i tytuł publikacji: „Pniemy się w górę”.

30 lat samorządności

Z końcem maja, obchodziliśmy 30 lecie, wolnych wyborów do samorządów. Pierwszy raz po zakończeniu II Wojny Światowej, odzyskaliśmy rzeczywisty wpływ na kierunki i kształt rozwoju lokalnych ojczyzn.

W ciągu trzech dekad, wiele się zmieniło i to w szeregu dziedzinach codziennego życia. Udało się zrealizować mnóstwo planów. W rozwoju, w którym wzięliśmy udział, niebagatelną rolę poza demokratycznymi wyborami odegrały również Fundusze Europejskie.

Miniony czas można oceniać z różnych perspektyw i pewnie stąd, wielu z nas zadaje sobie dzisiaj pytanie, czy naprawdę dobrze wykorzystaliśmy szansę, którą dał nam tzw. sejm kontraktowy z 1990 roku? Czy faktycznie w samorządności funkcjonuje zasada działania na rzecz dobra wspólnego, szacunku dla demokratycznych wyborów dokonanych przez Mieszkańców, współpracy, w której nie mają znaczenia niechęć i uraz do drugiego człowieka?

DARIUSZ FUNDATOR
WÓJTA GMINY BIAŁE BŁOTA

Urząd Gminy Białe Błota
ul. Szubińska 7
86-005 Białe Błota

Sekretariat tel. 52 323 90 90, fax. 52 323 90 61,
I piętro, pok. nr 22
Punkt informacyjny: tel. 52 323 90 61

Biuro Obsługi Klienta
ul. Szubińska 7, 86-005 Białe Błota, parter, pok. nr 1
tel. 52 323 90 61

Godziny urzędowania

Poniedziałek	07:30-15:30
Wtorek	07:30-17:00
Środa	07:30-15:30
Czwartek	07:30-15:30
Piątek	07:30-14:00

KIEROWNICTWO URZĘDU

Wójt Gminy Białe Błota Dariusz Fundator

Po wcześniejszym umówieniu przyjmuje mieszkańcy we wtorki od godz. 09:00 do 12:00 i od 15:00 do 17:00 oraz w czwartki od 09:00 do 12:00
tel. 52 323 90 90, fax. 52 323 90 61,
sekretariat@bialeblota.eu, wojt@bialeblota.eu
ul. Szubińska 7, 86-005 Białe Błota I piętro, pok. nr 22

Zastępca Wójta Gminy Białe Błota Anna Jankowska-Cepak

tel. 52 323 90 90, fax. 52 323 90 61,
sekretariat@bialeblota.eu
ul. Szubińska 7, 86-005 Białe Błota, I piętro, pok. nr 22

II Zastępca Wójta Gminy Białe Błota Jarosław Gołębiowski

tel. 52 323 90 90, sekretariat@bialeblota.eu
ul. Szubińska 57, 86-005 Białe Błota wejście od ul. Guliwiera, pok. nr 6

Sekretarz Gminy Ewa Galicka

tel. 52 323 90 90, sekretariat@bialeblota.eu
ul. Szubińska 7, 86-005 Białe Błota I piętro, pok. nr 25

Skarbnik Gminy Lucyna Krasulak

tel. 52 323 90 99
ul. Szubińska 7, 86-005 Białe Błota parter, pok. nr 9

Gminne Centrum Kultury

Białe Błota: tel. 668 106 965
Łochowo: tel. 668 106 454
administracja: tel. 535 502 507
kontakt@kultura.bialeblota.pl
administracja@kultura.bialeblota.pl
lochowo@kultura.bialeblota.pl
ul. Czysta 1A, 86-005 Białe Błota

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej

Sekretariat: tel. 52 34 94 824, fax. 52 34 94 452
Sekcja Świadczeń Społecznych:
Świadczenia rodzinne
tel. 52 34 94 812
fundusz alimentacyjny
tel. 52 34 94 811
obsługa programu „Rodzina 500+”
tel. 52 34 94 828
ul. Betonowa 1A, 86-005 Białe Błota
gops.bialeblota@admin.com.pl
Centrum Obsługi Edukacji i Sportu
tel. 52 349 45 04, tel. 52 381 40 04
coeis@bialablota.eu
ul. Czysta 1a, 86-005 Białe Błota

Środowiskowy Dom Samopomocy w Cielu

tel. 52 320 15 72, sdsaciele@o2.pl
ul. Ogrody 1, Ciele, 86-005 Białe Błota

Zakład Aktywności Zawodowej

tel. 52 320 15 72
zazbialeblota@gmail.com
ul. Centralna 27a, 86-005 Białe Błota

Urząd Stanu Cywilnego

dowody osobiste, ewidencja ludności
tel. 52 323 90 98, tel. 52 323 90 93
usc@bialeblota.eu
ul. Szubińska 7, 86-005 Białe Błota piętro 1, pok. nr 16, 17

Biuro Rady Gminy

tel. 52 323 90 87, brg@bialeblota.eu
ul. Guliwiera 4a, 86-005 Białe Błota

Referat Dróg i Gospodarki Odpadami

tel. 52 323 90 67, tel. 52 323 90 68,
tel. 52 323 90 82
ul. Przemysłowa 8, 86-005 Białe Błota

Referat Organizacyjny

tel. 52 323 90 90, sekretariat@bialeblota.eu
ul. Szubińska 7, 86-005 Białe Błota I piętro, pok. nr 25

Referat Podatków i Opłat

tel. 52 323 90 86, tel. 52 323 90 88,

tel. 52 323 90 73
ul. Szubińska 7, 86-005 Białe Błota
parter, pok. nr 11, 12, 14,
piętro I, pok. nr 18

Referat Inwestycji

tel. 52 323 90 65
ul. Szubińska 57, 86-005 Białe Błota – wejście od ul. Guliwiera, pok. nr 2, 3

Referat Gospodarki Przestrzennej, Gospodarki Nieruchomościami i Ochrony Środowiska

tel. 52 323 90 94, tel. 52 323 90 69, tel. 52 323 90 77, tel. 52 323 90 95
ul. Szubińska 57, 86-005 Białe Błota – wejście od ul. Guliwiera, pok. nr 1, 4, 5, 10

Referat Zamówień Publicznych i Pozyskiwania Funduszy

tel. 52 323 90 64, tel. 52 323 90 62, tel. 52 323 90 78
ul. Guliwiera 11a, 86-005 Białe Błota – wejście od ul. Arlekina, pok. nr 1

Do spraw Społecznych i Ochrony Zdrowia

tel. 52 323 90 63, aneta.malcer@bialeblota.eu
jacek.kot@bialeblota.eu
ul. Guliwiera 11a, 86-005 Białe Błota – wejście od ul. Arlekina, pok. nr 1

Balcerowski Bronisław
tel. 602 125 916
e-mail: bronislaw.balcerowski@gmail.com

Banaszek Anna
tel. 512 346 102
e-mail: banaszek.anna@op.pl

Burdanowska Magdalena
tel. 605 151 144
e-mail: mburdanowska@vp.pl

Grzelak Kamilla
tel. 512 087 523
e-mail: grzelak-kamilla@wp.pl

Grzywacz Jacek
Przewodniczący Rady Gminy Białe Błota
tel. 728 981 960
e-mail: jacek@retrotraktor.pl

Harczenko Patrycja
tel. 536 008 983
e-mail: harczenkoo5@gmail.com

Kocikowski Krzysztof
tel. 880 073 031
e-mail: krzysztof kocikowski@wp.pl

Krzyżanowski Jacek
tel. 536 008 983

Lachowicz Karolina
Przewodnicząca Komisji Oświaty,
Kultury, Zdrowia,
Pomocy Społecznej i Sportu

Lubońska Aleksandra

Mądrzyński Piotr
tel. 604 803 654

Michalak Krzysztof
tel. 510 843 194
e-mail: krzysztof michalak34@interia.pl

Moroz Zbigniew
tel. 504 514 824

Nowakowska Ilona
tel. 605 056 571
e-mail: ziomalin.nowakowska@gmail.com

Ossowski Sławomir
Przewodniczący Komisji
Budżetu i Finansów
tel. 505 827 936

Ruge Sławomir
Przewodniczący
Komisji Rewizyjnej
tel. 602 616 508
e-mail: slawomir.ruge@wp.pl

Sykut Henryk
Wiceprzewodniczący
Rady Gminy
tel. 509 340 929
e-mail: sykuthenryk@wp.pl

Sznajder Magdalena
Przewodnicząca Komisji Skarg,
Wniosków i Petycji

Tomicka Katarzyna

Wolsztyńska Maria
tel. 600 237 577
e-mail: mariawolsztynska@wp.pl

Wyszomirski Łukasz
Przewodniczący Komisji Gospodarki,
Bezpieczeństwa,
Rolnictwa i Środowiska
tel. 784 058 798
e-mail: lukaszwyszomirski@poczta.onet.pl

SOŁECTWO	IMIĘ I NAZWISKO SOŁTYSA	ADRES DO KORESPONDENCJI	TELEFON	ADRES E-MAIL
Lisi Ogon	Mariusz Grzędziela	86-065 Lisi Ogon, ul. Potulicka 12	600 706 638	lisiogon@bialeblota.eu
Łochowice	Jacek Grzywacz	86-065 Łochowice, ul. Rodzinna 1	728 981 960	lochowice@bialeblota.eu
Prądkki	Paweł Jankowski	86-005 Prądkki, ul. Śluzowa 6	603 485 966	pradkki@bialeblota.eu
Zielonka	Tomasz Koniecznyński	86-005 Zielonka, ul. Cudne Manowce 1	601 274 134	zielonka@bialeblota.eu
Ciele	Roman Kowalewski	86-005 Ciele, ul. Kościelna 3	607 546 470	ciele@bialeblota.eu
Trzciniac	Łukasz Literski	86-005 Trzciniac, ul. Gminna 21/27	791 057 986	trzciniac@bialeblota.eu
Murowaniec	Sławomir Ossowski	86-005 Murowaniec, ul. Puchacza 7	505 827 936	murowaniec@bialeblota.eu
Białe Błota	Maria Płotkowska	86-005 Białe Błota, ul. Szubińska 85	608 314 201	bialeblota@bialeblota.eu
Kruszyn Krajeński	Anetta Steltmann	86-005 Kruszyn Krajeński, ul. Wiśniowa 6	536 137 323	kruszynkrajeński@bialeblota.eu
Łochowo	Sebastian Tomicki	86-065 Łochowo, ul. Dębowa 20A	883 500 017	lochowo@bialeblota.eu
Przyłęki	Paweł Zuehlke	86-005 Przyłęki, ul. Pokosowa 7	792 614 770	przyleki@bialeblota.eu

Sławomir Ossowski i Rada Sołecka pełnią dyżur w każdą I środę miesiąca od godz. 18:00 w Ośrodku Wsparcia i Integracji „Malina” ul. Staroszkolna 13 Murowaniec.

Do spraw Obrony Cywilnej i Zarządzania Kryzysowego

tel. 52 323 90 83, rysard.golab@bialeblota.eu
ul. Szubińska 7, 86-005 Białe Błota parter, pok. nr 8

Wydział zamiejscowy Starostwa Powiatowego Bydgoszcz

tel. 52 323 90 81, marcin.fisher@powiat.bydgoski.pl
ul. Guliwera 11, 86-005 Białe Błota

Zakład Wodociągów i Usług Komunalnych Sp. z o.o.

Pogotowie Wodno-Kanalizacyjne (czynne przez całą dobę): tel. 197-60 (z sieci T-Mobile: 52/197-60 lub 669 900 543)
sekretariat: tel. 52 323 69 13, fax. 52 323 69 12,
sekretariat@zwiuk.pl, ul. Betonowa 1A,
86-005 Białe Błota

Biuro obsługi klienta Zakładu Wodociągów i Usług Komunalnych Sp. z o.o.

reklamacje: tel. 52 323 69 15
rozliczenia: rozliczenia@zwiuk.pl
umowy: tel. 52 323 69 23
Piątek nieczynne
windykacja: tel. 52 323-69-21
Piątek nieczynne

Dyżury Przewodniczącego i Wiceprzewodniczącego Rady Gminy Białe Błota

Przewodniczący Rady Gminy Białe Błota Jacek Grzywacz – przyjmuje skargi i wnioski po uprzednim umówieniu telefonicznym pod numerem tel. 728 981 960

Wiceprzewodniczący Rady Gminy Białe Błota Henryk Sykut – przyjmuje skargi i wnioski w Urzędzie Gminy Białe Błota przy ul. Guliwera 4a po uprzednim umówieniu telefonicznym pod numerem tel. 509 340 929

WAŻNE NUMERY TELEFONÓW:

Zgłoszenia dotyczące dróg – Referat Dróg i gospodarki odpadami

tel. 52 323 90 67 lub 68
sekretariat: tel. 52 323 90 90

Zgłoszenia dotyczące awarii oświetlenia ulicznego – Referat Dróg i gospodarki odpadami

nr telefonów: 52 323 90 67 lub 68
sekretariat tel. 52 323 90 90

Zgłoszenia dotyczące koszenia traw w pasie drogowym należącym do gminy - Referat Dróg i gospodarki odpadami

tel. 52 323 90 67 lub 68
sekretariat: tel. 52 323 90 90

Jednocześnie prosimy zwrócić uwagę, że nie wszystkie drogi, które przebiegają przez naszą gminę, znajdują się w zarządzie Referatu dróg i gospodarki odpadami. Zarządcami są również: Zarząd Dróg Wojewódzkich (drogi wojewódzkie), Starostwo Powiatowe (drogi powiatowe) oraz Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad (drogi krajowe).

Z tego względu na stronie internetowej w zakładce MIESZKANIEC - UTRZYMANIE DRÓG publikujemy wykaz dróg, które do gminy nie należą. Jednocześnie wskazujemy zarządców odpowiedzialnych za ich utrzymanie wraz z danymi teled adresowymi. Z pewnością usprawni to komunikację w przypadku zgłoszeń do naprawy czy uzyskania informacji na temat planów rozbudowy.

więcej na
www.bialeblota.pl

Spis treści

nr 3 (03)

Budowa kładki pieszo-rowerowej nad kanałem

str. 5

Budowa miasteczka ruchu drogowego w Łochowie z dotacją

Projekt miasteczka ruchu drogowego w Łochowie uzyskał dofinansowanie z Funduszu Dróg Samorządowych. To już kolejna inwestycja w gminie z dotacją z FDS.

str. 6

Odbiór ulicy Azalowej

str. 6

Kolejna umowa podpisana

str. 6

30 lat istnienia Samorządu Terytorialnego

str. 7

W mojej ocenie, można było zrobić o wiele więcej...

Katarzyna Kirstein-Piotrowska – wójt gminy Białe Błota trzech kadencji w latach 2002-2014 opowiada o początkach wolnej samorządności.

str. 8

Katarzyna Strzygocka-Kowalska – nowa skarbnik w Gminie Białe Błota

str. 9

Pozaformalna edukacja w gminie, czyli LOWE Białe Błota

str. 9

Zdrowie mieszkańców zawsze na pierwszym miejscu

str. 10

100 milionów złotych na 20 tysięcy przydomowych instalacji retencyjnych

Do 5 000 złotych dotacji z programu: „Moja Woda” na przydomowe instalacje, zatrzymujące wody opadowe lub roztopowe.

str. 12

Kujawsko-pomorski e-bazarek

str. 13

Ulubiony przez dzieci dzień w roku

str. 14

Gminne półkolonie

str. 15

ADRES REDAKCJI I WYDAWCY:

Urząd Gminy Białe Błota
ul. Szubińska 7
86-005 Białe Błota
tel. 52 323 90 90

REDAKTOR NACZELNY:

Krzysztof Kosiedowski
redakcja@bialeblota.eu

DRUK:

Synerbit Artur Redek
„Drukownia”

UWAGA: Wszelkie prawa zastrzeżone. Przedruk materiałów zamieszczonych w czasopiśmie „Białe Błota Tu i Teraz” w jakiegokolwiek formie bez pisemnej zgody wydawcy jest zabronione. Materiałów niezamówionych redakcja nie zwraca. Redakcja czasopisma „Białe Błota Tu i Teraz” zastrzega sobie prawo do opracowywania skrótów przesłanych do publikacji treści. Wydawca nie bierze odpowiedzialności za treść publikowanych zdjęć, rysunków, reklam oraz ogłoszeń dostarczonych przez autorów publikacji. Grafiki, zdjęcia oraz rysunki z zasobów redakcji, autorów artykułów, pixabay.com, pexels.com.

Budowa kładki pieszo-rowerowej nad kanałem

Wraz z końcem maja kładka nad Kanałem Noteckim została osadzona na wcześniej wybudowanych przyczółkach.

W piątkowy poranek 29 maja ekipy mostowców z bydgoskiej firmy GOTOWSKI pracowały nad przygotowaniem operacji. Gotowy most na plac budowy został przywieziony na specjalnej platformie w asyście pilota.

Zanim kładka trafiła na swoje miejsce, specjaliści od GOTOWSKIEGO, przygotowali dźwig do podniesienia i osadzenia przeprawy na przyczółkach. Cała operacja zajęła niespełna dwie godziny i przebiegła bez żadnych zakłóceń, zgodnie z planami mostowców. Konstrukcja stanowi jeden z elementów ścieżki pieszo-rowerowej na terenie miejscowości Łochowo, Drzewce (od ul. Długiej poprzez ul. Wąską do ul. Długiej), Murowaniec, Kruszyn Krajeński. ■ ■

Budowa miasteczka ruchu drogowego w Łochowie

Na terenie Szkoły Podstawowej w Łochowie planujemy budowę miasteczka ruchu drogowego. Małe ulice będą wykonane z kostki betonowej bezfazowej, co oznacza gładką nawierzchnię, zbliżoną do tej ułożonej z masy bitumicznej.

Drogi zostaną oznakowane znakami pionowymi i poziomymi, jak na prawdziwej jezdni, a także wyposażone w sygnalizację świetlną i latarnie uliczne. Dla bezpieczeństwa wszystkich korzystających, całość zostanie objęta monitoringiem.

Miasteczko nie tylko będzie pełniło funkcję edukacyjną z zakresu bezpiecznego poruszania się po drogach. Będzie miejscem rekreacji dla dzieci i rodziców dzięki małej architekturze, która umożliwi uczestniczenie w grach i zabawach nie tylko związanych z ruchem drogowym.

Poza projektami utwardzania nawierzchni gruntowych i budowy oświetlenia ulicznego, pracujemy nad projektami zagospodarowania terenów placów sołectkich i placów zabaw. Wśród projektów są m.in.:

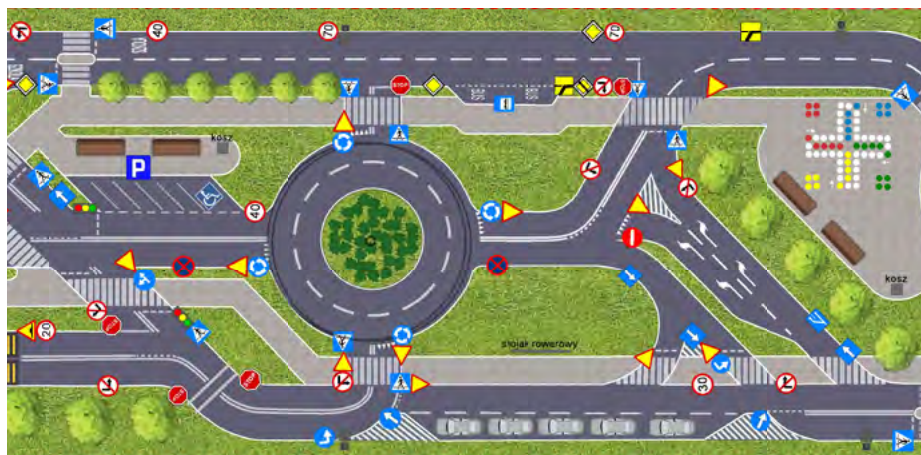
- zagospodarowanie działki przy ul. Mroźnej i Lipowej w Kruszynie Krajeńskim. Wykonamy plac rekreacyjny, ze strefami siłowni zewnętrznej dla dorosłych, placem zabaw dla dzieci, altaną, zielenią i oświetloną alejką spacerową. Tym samym zagospodarujemy teren z ogromnym potencjałem, który dzięki przemyślanej koncepcji w pełni wykorzystamy do celów rekreacyjnych,

- kolejny projekt, dotyczy zagospodarowania placu sołectkiego w Zielonce. W ramach realizacji zadania zaplanowaliśmy nową scenę, skierowaną na otwartą przestrzeń, a także altanki, ławki, strefę ogniska oraz zieleń. Koncepcja zakłada utworzenie spójnej architektonicznie przestrzeni, która będzie maksymalnie funkcjonalna i stanie się miejscem spotkań i integracji mieszkańców sołectwa Zielonka,
- następny projekt, to budowa sceny w Łochowie przy ul. Dębowej. Scena zostanie wykonana z drewna, a dodatkowe atrakcje to miejsce do grillowania, boisko do siatkówki plażowej, a wszystko w otoczeniu klimatycznego, niewielkiego lasu.

Powstanie także kąpielisko rekreacyjny przy świetlicy w Cielu. Po zakończeniu inwestycji do dyspozycji mieszkańców zostanie oddana drewniana wiata z ławkami. Obecnie prowadzone są w otoczeniu świetlicy nasadzenia kwiatów, krzewów i drzew owocowych. Wszystko po to, żeby stworzyć mieszkańcom gminy przyjazne miejsce do odpoczynku i rekreacji.

Warto także wspomnieć, że na budowę placów zabaw w Przyłękach, Prądkach, Białych Błotach, Kruszynie Krajeńskim i Łochowicach ubiegamy się o dofinansowanie ze środków zewnętrznych na poziomie przekraczającym 200 000 złotych.

Pisząc o gminnych inwestycjach z pewnością warto także wspomnieć, że wrzesień nie tylko mijał pod znakiem robót budowlanych. Podpisaliśmy także kolejne umowy na realizację inwestycji drogowych – budowę ulic: Strusiej w Murowańcu, a także przebudowę ulicy Olchowej w Białych Błotach. ■ ■

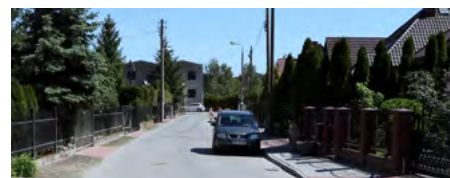

Odbiór ulicy Azalowej

Pierwszego dnia czerwca inspektorzy budowlani z Urzędu Gminy oraz ze strony wykonawcy robót przeprowadzili odbiór prac przeprowadzonych podczas utwardzania nawierzchni ulicy Azalowej w Białych Błotach.

Nawierzchnia jezdni została wykonana z kostki betonowej, podobnie, jak wyniesiony chodnik, który z pewnością poprawił bezpieczeństwo pieszych. Wcześniej drogowcy ułożyli kanalizację deszczową, a wpusty do deszczówki osadzili po zachodniej stronie jezdni.

Na całej długości ulicy obowiązuje tzw. strefa uspokojonego ruchu, co oznacza ograniczenie prędkości poruszających się po Azalowej pojazdów do 30 km/h. ■ ■

Kolejna umowa podpisana

8 czerwca w godzinach popołudniowych w Zakładzie Wodociągów i Usług Komunalnych została podpisana kolejna umowa na rozbudowę sieci wodociągowej w naszej gminie.

Po ponad półrocznych negocjacjach, udało się wypracować i podpisać umowę z Narodowym Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej (NFOŚiGW) na dofinansowanie w formie pożyczki wykonania trzech odcinków magistrali wodociągowej ze Stacji Uzdatniania Wody w Cielu do Łochowa, o łącznej długości 5 kilometrów oraz wodociągowej sieci dosyłowej do Przyłęk o długości 3,5 kilometra. Wysokość dofinansowania to blisko 7 milionów złotych.

W krótkim czasie, to kolejna umowa podpisana w Zakładzie Wodociągów i Usług Komunalnych na rozbudowę i modernizację sieci wodociągowej w gminie. Wcześniej pod koniec kwietnia została podpisana umowa na realizację największej w historii gminy Białe Błota inwestycji wodociągowej - modernizację i rozbudowę stacji wodociągowej w Cielu. Inwestycję opisaliśmy w poprzednim wydaniu kwartalnika.

W sumie z Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, udało się uzyskać wsparcie finansowe w formie pożyczki na poziomie zbliżonym do 19 milionów złotych.

Warto dodać, że po oddaniu całej inwestycji do eksploatacji i uzyskaniu zadeklarowanego efektu ekologicznego, istnieje możliwość umorzenia 30% wartości pożyczki. ■ ■

30 lat istnienia Samorządu Terytorialnego

W maju 1990 roku, a dokładnie 27.05. odbyły się pierwsze po II Wojnie Światowej, w pełni wolne wybory do władz samorządowych w naszych małych ojczyznach.

Pierwszy raz po kilkudziesięciu latach, w miastach i miasteczkach, w nieskrępowany sposób, zdecydowaliśmy o przyszłości. Uzyskaliśmy realny wpływ na najbliższe otoczenie. Otworzyła się przed nami możliwość otwartego mówienia o lokalnych potrzebach, co więcej, zaczęliśmy tworzyć oddolne inicjatywy, które zaowocowały powstaniem fundacji czy stowarzyszeń.

W 1990 roku na ogólną liczbę 52 037 mandatów kandydowało 147 389 osób. Spośród nich wybraliśmy 51 987 radnych do rad gmin. W kampanii wyborczej uczestniczyło około 2 000 partii i ugrupowań politycznych, a także organizacji. Frekwencja wyborcza wyniosła 42 procent.

W tym roku minęło 30 lat od tamtej chwili – wprowadzenia Ustawy o samorządzie terytorialnym, która została uchwalona przez tzw. sejm „kontraktowy” 8 marca 1990 roku, a w życie weszła 26 maja.

Od tej chwili 27 maja jest obchodzony, jako Dzień Samorządu Terytorialnego. Symbol samorządowego społeczeństwa obywatelskiego, tworzącego podstawy państwa demokratycznego. W związku z tym, w całym kraju odbyły się uroczystości, których zasięg został ograniczony restrykcjami wywołanymi przez pandemię.

Z okazji Dnia Samorządowca również Wójt Gminy Białe Błota - Dariusz Fundator - Radnym Rady Gminy wręczył wydawnictwo zatytułowane: „Poczet samorządowców województwa kujawsko-pomorskiego 1990-2023”, list gratulacyjny, a także pin z herbem Gminy.

Podziękowania i kwiaty z rąk wójta odebrały zasłużone mieszkanki: Pani Maria Płotkowska, Izabela Wiśniewska oraz Wanda Górna. ■ ■ ■

W mojej ocenie, można było zrobić o wiele więcej...

Katarzyna Kirstein-Piotrowska – wójt gminy Białe Błota trzech kadencji w latach 2002-2014 opowiada o początkach wolnej samorządności

Powstanie samorządów 30 lat temu miało olbrzymi wpływ na rozwój naszego kraju oraz polskiej demokracji, uwolniły w Polakach kreatywność, odbudowały regionalną identyfikację mieszkańców, pozwoliły na rozwijanie obywatelskiej aktywności i wcielanie w życie idei społeczeństwa obywatelskiego.

To my – obywatele – wzięliśmy w swoje ręce odpowiedzialność za losy naszych małych ojczyzn i otrzymaliśmy narzędzia umożliwiające ich dynamiczny rozwój. Zaczęły powstawać drogi, szkoły, przedszkola, żłobki, boiska, hale sportowe.

Ukoronowaniem działań legislacyjnych była jesień 2002 r. – bezpośredni wybór wójtów, burmistrzów oraz prezydentów, wóldarzy gmin. W tym roku objęłam funkcję wójta Gminy Białe Błota, którą sprawowałam przez 3 kadencje, do 2014 r. Dynamiczny rozwój budownictwa jednorodzinnego oraz znaczny wzrost liczby mieszkańców – z 10 300 do 20 000 – postawił przed władzami samorządowymi ogrom wyzwań.

Naszymi priorytetem był rozwój oświaty, sportu i rekreacji oraz budowa dróg i oświetlenie ulic, budowa kanalizacji oraz zapewnienie dostawy wody dla wszyst-

kich. W tym okresie samorząd wzbogacił się o salę gimnastyczną w Białych Błotach oraz nową szkołę w Łochowie. Stare szkoły zostały wyremontowane i poddane termomodernizacji. Podobnie Przedszkole Wróżka, powstał także Żłobek „U Misia” w Łochowie.

W ramach poprawy bezpieczeństwa Gmina przekazała działkę pod budowę Komisariatu Policji oraz dofinansowała jego budowę. Powstały boiska sportowe w Białych Błotach, Łochowie oraz w Przyłękach, 3 Orliki i 2 skateparki. W celu umożliwienia integracji „młodej”, lokalnej społeczności Gmina zbudowała 2 świetlice wiejskie w Łochowicach i Lisim Ogonie, wyremontowała świetlicę w Trzcińcu oraz przygotowała projekt modernizacji świetlicy w Cielu.

Zadbano też o osoby niepełnosprawne, tym okresie powstał WTZ Dąb, Zakład Aktywności Zawodowej, Środowiskowy Dom Samopomocy w Cielu, Ośrodki Wsparcia i Integracji, itd. można długo wymieniać co jeszcze udało się zbudować lub stworzyć w ciągu tych 12 lat... W mojej ocenie, można było zrobić o wiele więcej, gdyby współpraca pomiędzy radą gminy a wójtem była twórcza i konstruktywna, a niestety tak nie było.

Mieszkańcy mi powierzali stanowisko wójta Gminy, a w radzie gminy większość zawsze miała tzw. opozycja... Z perspektywy czasu, w mojej ocenie, to brak współpracy, twórczej atmosfery, wzajemne oskarżenia, donosy itp. były niepotrzebnym hamulcowym zrównoważonego rozwoju Gminy.

Dziękuję wszystkim za współpracę w ciągu tych 12 lat a obecnym przedstawicielom organów Gminy życzę konstruktywnej, twórczej atmosfery podczas realizacji zadań. Czas tak szybko mija, a owoce pozostają... ■ ■ ■

Katarzyna Kirstein-Piotrowska

Katarzyna Strzygócka-Kowalska – nowa skarbnik w Gminie Białe Błota

1 września w naszym zespole, pracującym na rzecz Mieszkańców i Gminy przywitaliśmy nową skarbnik - Katarzynę Strzygócką-Kowalską. Wysokiej klasy fachowca z dziedziny finansów.

Pani skarbnik ukończyła studia podyplomowe na Uniwersytecie Ekonomicznym w Poznaniu na Wydziale Zarządzania w Katedrze Rachunkowości. Uczestniczyła w certyfikowanych szkoleniach z zakresu wzmocnienia potencjału organów nadzoru RIO, inwentaryzacji i zamknięcia ksiąg rachunkowych w jednostkach sektora finansów publicznych.

Posiada bogate doświadczenie zawodowe w zakresie finansów publicznych. Przez dekadę pracowała w Regionalnej Izbie Obračunkowej w Bydgoszczy. Prowadziła i rozliczała kontrole gospodarki finansowej

jednostek samorządu terytorialnego. Od 2015 roku zatrudniona w Urzędzie Miasta i Gminy Nakło nad Notecią na stanowisku Dyrektora Wydziału Finansowo-Budżetowego. W czasie nieobecności skarbnika, przejmuje jego obowiązki.

Obsługa finansowo-księgową, nadzór i prowadzenie ksiąg rachunkowych, sprawozdawczość finansowa Urzędu w Nakle, to dla Katarzyny Strzygóckiej-Kowalskiej codzienność. Sprawuje także nadzór nad wymiarem i poborem podatków, opłat lokalnych, a także stały monitoring realizacji planu finansowego.

– Nie ukrywam, że pozyskanie, tak wysoko wykwalifikowanej osoby do zespołu pracującego na rzecz Mieszkańców i Gminy Białe Błota, to w dzisiejszej dobie ogromny sukces. Zapowiedź nowoczesnego, a przede wszystkim bezpiecznego prowadzenia finansów jednostki w trudnym czasie z uwzględnieniem możliwości uzyskiwania dofinansowania lokalnych inwestycji z funduszy zewnętrznych – mówi Dariusz Fundator Wójt Gminy Białe Błota. ■■

Pozaformalna edukacja w gminie, czyli LOWE Białe Błota

W poprzednim wydaniu pisaliśmy o Lokalnych Ośrodkach Wiedzy i Edukacji. Organizacji różnych form edukacji pozaformalnej i nieformalnej dla osób dorosłych.

W marcu składaliśmy wniosek o dofinansowanie programu w naszej gminie z Funduszy Europejskich. Kolejny raz udało się! Uzyskaliśmy dofinansowanie, dzięki temu, że nasz projekt został bardzo dobrze przygotowany i wysoko oceniony przez komisję konkursową. W efekcie zachęcamy do udziału w zajęciach z różnych dziedzin codziennego życia.

Projekt jest dedykowany mieszkańcom, koncentruje uwagę na podnoszeniu kompetencji w czterech obszarach: społecznym

(w tym np. warsztaty z programu Mindfulness), językowym – porozumiewania się w języku obcym, informatycznym oraz świadomości i ekspresji kulturalnej (jak np. warsztaty z szeroko pojętej sztuki i kultury).

Zajęcia w ramach LOWE zaplanowaliśmy w Szkole Podstawowej w Białych Błotach, Centrum Obsługi Edukacji i Sportu, GCKu oraz – jeżeli pozwoli na to sytuacja – na wolnym powietrzu. ■■

Zdrowie mieszkańców zawsze na pierwszym miejscu

Pewnie nie wszyscy wiedzą, że do tzw. zadań własnych gminy należy zapewnienie równego dostępu do świadczeń opieki zdrowotnej. W ramach zadania gmina opracowuje, realizuje, a także ocenia efekty przeprowadzonych programów zdrowotnych.

Przygotowane przez gminę programy wynikają bezpośrednio z diagnozy potrzeb i stanu zdrowia mieszkańców. Wy wpływają z ważnych zjawisk epidemiologicznych, jak również istotnych problemów zdrowotnych.

Programy są realizowane w ciągu roku bądź kilku lat, warto, zatem zapoznać się z programami, które gmina będzie realizowała w 2020 roku.

Program polityki zdrowotnej pn.: „Program Polityki Zdrowotnej w zakresie walki z otyłością wśród uczniów klas I-VIII Szkół Podstawowych na terenie Gminy Białe Błota w latach 2020-2025” otrzymał wymaganą pozytywną opinię Prezesa Agencji Oceny Technologii Medycznych i Taryfikacji - opinia nr 34/2020 z dnia 19 maja 2020 r.

Otyłość i nadwaga stanowią globalny problem zdrowotny. Wyniki badań epidemiologicznych są zatrważające. W ciągu minionych trzech dekad nastąpiło bardzo niepokojące obniżanie progu wiekowego osób z nadmierną masą ciała. Szczególnie niebezpieczny jest wzrost częstości występowania nadwagi oraz otyłości u dzieci i młodzieży. Skutki zdrowotne wczesnego występowania zwiększonej masy ciała prowadzą do rozwoju wielu innych chorób przewlekłych, obniżenia jakości życia oraz zmniejszonej wydolności organizmu w wieku dojrzałym. Wdrożenie programów profilaktyki i wczesnego leczenia nadwagi i otyłości w populacji dzieci i młodzieży powinno stać się priorytetem.

Według informacji podanych przez Report The International Obesity Task Force w roku 2008 co piąte dziecko w Europie miało nadwagę lub było otyłe. Dane Światowej Organizacji Zdrowia (WHO) wskazują, że na świecie otyłych dzieci i nastolatków jest już 15 milionów, co stanowi ok. 10% całej populacji. Z kolei nadwaga jest najczęściej występującym problemem zdrowotnym (w wieku dziecięcym), który występuje w Europie. W Polsce nadwagę lub otyłość obserwuje się już u 10-letnich chłopców (22,4%) oraz 9-letnich dziewczynek (22,4%). W grupie nastolatków w wieku 13-15 lat, nadwaga lub otyłość dotyka 14,2-19,3% chłopców oraz 12,8-14,2% dziewczynek.

Wśród młodzieży w wieku 16-18 lat odsetek osób z nadwagą lub otyłych jest niższy i wynosi odpowiednio: u chłopców 13,6-18,0%, a wśród dziewcząt 9,1-10,9%.

Program w czasie trwania w latach 2020-2025 zakłada, że dzięki akcji edukacyjno-zdrowotnej prowadzonej na terenie gminy, nastąpi zmniejszenie wśród 25% dzieci i młodzieży występowanie nadmiaru masy ciała (redukcja średnio o 3 centyle BMI w stosunku do wyniku badania antropometrycznego w momencie rozpoczęcia badania).

Program skierowany jest do dzieci i młodzieży uczęszczających do szkół podstawowych na terenie Gminy Białe Błota. Program będzie się składał z następujących etapów organizacyjnych:

Etap I

pomiar masy ciała i wzrostu dzieci oraz określenie wskaźnika BMI wg siatek centylowych (badania przesiewowe, w ramach którego nastąpi określenie BMI w odniesieniu do siatek centylowych w ramach bilansów zdrowia dziecka finansowanych w ramach NFZ).

Etap II

działania multikomponentowe - dzieci z BMI $\geq$ 90 centyli działania edukacyjne oraz konsultacje w formie indywidualnej lub grupowej;

fot. pexels.com

Część I - edukacyjna przeznaczona dla dzieci oraz rodziców w ramach konsultacji:

- konsultacja lekarska, lekarz specjalista w zakresie chorób dziecięcych oraz chorób metabolicznych (ogólny stan zdrowia dziecka, historia rodziny, wzorce żywieniowe, troska rodzica o masę ciała dziecka, poziom aktywności fizycznej, sen - ankieta wiedzy) - 1 h,
- konsultacja dietetyczna (dietetyk - analiza nawyków żywieniowych, wprowadzenie prawidłowych zachowań żywieniowych, dobór odpowiedniej diety) - 10 h,
- konsultacja psychologiczna (psycholog - wzmacnianie nastawienia rodziców do zmian nawyków żywieniowych dla całej rodziny, umiejętność radzenia sobie ze stresem, utrzymywanie wysokiego poziomu motywacji) - 8 h,
- konsultacja ze specjalistą aktywności ruchowej (specjalista aktywności fizycznej - ustalenie optymalnego wysiłku fizycznego zgodnie z masą ciała i możliwościami dziecka, grafik ilości wysiłku) - 8 h.

Część II

- zajęcia ruchowe 2 razy w tygodniu w formie grupowej (grupa max. 15 osób) czas trwania 60 min. zawierające: trening wytrzymałościowy o umiarkowanej intensywności. Intensywność ćwiczeń dostosowana do możliwości uczestników z opcją wzrastania natężenia. Zajęcia prowadzone przez wykwalifikowaną kadre.

Program będzie realizowany przez podmiot wybrany w ramach konkursu ofert, spełniający wymagania określone dla konkursu.

Kolejny program to program polityki zdrowotnej pn.: „Program profilaktyki zakażeń wirusem brodawczaka ludzkiego (HPV) w Gminie Białe Błota na lata 2020-2025”, opracowany na podstawie rekomendacji nr 2/2019 z 11 października 2019 r. Prezesa Agencji Oceny Technologii Medycznych i Taryfikacji.

Nowotwory szyjki macicy są poważnym problemem onkologicznym w krajach rozwijających się, w których diagnozuje się 85% przypadków spośród 500 000 zachorowań na świecie. Rak szyjki macicy (RSzM) powoduje około 13% zachorowań na nowotwory u kobiet. Zachorowalność na raka szyjki macicy w Polsce powoli, ale systematycznie maleje. W 2017 roku odnotowano 2 502 nowe przypadki. Konsekwencją spadku zachorowań jest systematycznie malejąca liczba zgonów. Na raka szyjki macicy chorują najczęściej kobiety w wieku średnim (45-65 lat).

Czynnikami wywołującym raka szyjki macicy jest wirus brodawczaka ludzkiego (HPV - Human PapillomaVirus). Przenoszony jest głównie drogą kontaktów seksualnych oraz kontaktów skórnych. Na około 200 różnych odmian wirusa 40 typów wirusów HPV wywołuje infekcje w obrębie narządów moczowo-płciowych u kobiet i mężczyzn. Większość z tych infekcji nie ma żadnego znaczenia klinicznego, nie powoduje objawów i samoistnie przemija. Jednak niektóre z typów wirusów HPV - tzw. wysokiego ryzyka lub inaczej onkogenne - przy długotrwałej infekcji mogą doprowadzić u kobiet do rozwoju raka szyjki macicy.

Program będzie skierowany do dziewcząt w wieku 12-13 lat zamieszkałych na terenie gminy Białe Błota (stwierdzone na podstawie zameldowania). Według danych z ewidencji ludności, populacja dziewcząt w wieku 12-13 lat (rok urodzenia 2008-2007) kwalifikująca się do szczepień

w pierwszym roku realizacji programu wynosi 384.

Organizator programu oszacuje liczebność populacji dziewcząt 12-letnich i na tej podstawie ustali wysokość środków finansowych niezbędnych do zaszczepienia 100% populacji kwalifikującej się do programu.

Głównym celem realizacji programu jest zmniejszenie liczby zachorowań na raka szyjki macicy przez wdrożenie profilaktyki pierwotnej polegającej na szczepieniach ochronnych przeciwko wirusowi HPV w określonej populacji dziewcząt w wieku 12-13 lat, zamieszkałych na terenie gminy Białe Błota. W planach jest objęcie programem 100% populacji dziewcząt z gminy Białe Błota w wieku 12-13 lat.

Organizacja programu:

- kampania promocyjno-informacyjna programu przeprowadzona przez realizatora programu, przy współpracy z organizatorem,
- edukacja zdrowotna dziewcząt z populacji docelowej oraz ich rodziców/opiekunów prawnych,
- przyjmowanie zgłoszeń oraz kwalifikacja dziewcząt do programu (wiek, miejsce zamieszkania),
- przeprowadzenie badania lekarskiego kwalifikującego do szczepienia,
- uzyskanie pisemnej zgody od rodzica lub opiekuna prawnego na wykonanie cyklu szczepień,
- wykonanie cyklu szczepień zgodnie z procedurami medycznymi,
- systematyczny monitoring realizacji programu poprzez sprawozdania realizatora programu.

Program będzie realizowany przez podmiot wybrany w ramach konkursu ofert, spełniający wymagania określone dla konkursu. ■ ■

100 milionów złotych na 20 tysięcy przydomowych instalacji retencyjnych

Do 5 000 złotych dotacji z programu „Moja Woda” na przydomowe instalacje, zatrzymujące wody opadowe lub roztopowe.

Nabór wniosków z inicjatywy Ministerstwa Klimatu oraz Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej rozpoczął się w lipcu tego roku. Program „Moja Woda” realizowany będzie w latach 2020-2024, przy czym podpisywanie umów o dotacje zaplanowano do 30 czerwca 2024 roku, a wydatkowanie środków do końca 2024 roku.

Na łagodzenie skutków suszy w Polsce, Ministerstwo przeznaczy 100 milionów złotych. Według wyliczeń, kwota powinna wystarczyć na sfinansowanie 20 tysięcy instalacji przydomowych retencji, te z kolei pozwolą zatrzymać około miliona metrów sześciennych wody opadowej rocznie na

prywatnych działkach. Zdaniem Ministra Klimatu, milion metrów sześciennych, to nie tylko oszczędność wody, która została by pobrana z sieci, to także odciążenie kanalizacji deszczowych i zmniejszenie ryzyka podtopień wywołanych intensywnymi opadami.

Każdy właściciel domu jednorodzinnego będzie mógł otrzymać dotację do 5 000 złotych, przy czym nie więcej niż 80% kosztów, które zostaną poniesione po 1 czerwca 2020 roku.

Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej przekazał pieniądze do szesnastu wojewódzkich funduszy ochrony środowiska i gospodarki wodnej, które są bliżej beneficjentów. Z kolei te, od początku lipca 2020 roku przyjmują wnioski właścicieli domów jednorodzinnych na przydomowe mikroinstalacje wodne.

Wsparcie jest przewidziane na zakup, montaż i uruchomienie instalacji pozwalających na zagospodarowanie wód opadowych i roztopowych na terenie nierucho-

mości objętej przedsięwzięciem. W efekcie wody nie będą odprowadzane na przykład do kanalizacji sanitarnej, kanalizacji deszczowej, rowów odwadniających na tereny sąsiadujące, ulice, place itp.

Otrzymaną dotację będzie można przeznaczyć na przewody odprowadzające wody opadowe (zebrane z rynien, wpustów do zbiornika nadziemnego, podziemnego, oczka wodnego, instalacji rozsączającej), a także zbiornik retencyjny podziemny lub nadziemny, oczko wodne, instalację rozsączającą oraz elementy do nawadniania lub innego wykorzystania zatrzymanej wody.

Równolegle Ministerstwo Klimatu oraz Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej pracują nad trzema innymi działaniami dotyczącymi retencji na wsi i w miastach. Programy będą skierowane do samorządów. To kolejne 210 milionów złotych, które będzie można przeznaczyć na inwestycje z zakresu zatrzymywania i retencjonowania wody. ■■

100 000 000 zł

dla polskich rodzin na instalacje do zagospodarowania wód opadowych

**MINISTERSTWO
KLIMATU**

**Narodowy Fundusz
Ochrony Środowiska
i Gospodarki Wodnej**

Kujawsko-pomorski e-bazarek

Kujawsko-Pomorski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Mińkowie prowadzi platformę internetową e-bazarek, której celem jest umożliwienie bezpłatnego wystawienia ogłoszenia o sprzedaży i promocji produktów oferowanych głównie przez kujawsko-pomorskich producentów, rolników, Koła Gospodyń Wiejskich oraz przedsiębiorców rolnych.

Platforma internetowa Kujawsko-Pomorskiego e-bazarku funkcjonuje pod adresem: www.kujawskopomorskiebazarek.pl. Strona umożliwia producentom, promowanie ich produktów w rozmaitych kategoriach m.in.: warzywa, owoce, zioła, mięso i wędliny, pieczywo, nabiał, produkty ekologiczne, miód i produkty pszczele, oleje, natomiast konsumentom dotarcie do informacji o producentach i ich produktach.

Po kliknięciu w poszczególne produkty, np. jajka lub miód, pokazuje się cena oraz kontakt do producenta i klient sam może wybrać czy decyduje się na wysyłkę, dowóz bądź osobisty odbiór towaru.

Aby wstawić ogłoszenie, producent najpierw musi się zarejestrować na stronie e-bazarku, a następnie dodać swoje produkty. Kiedy przedstawi swoją ofertę,

ogłoszenie po zatwierdzeniu przez administratora pojawi się na stronie.

W razie problemów z rejestracją bądź dodaniem produktów można dzwonić pod numer telefonu 723-692-532 lub napisać na adres mailowy ebazarek@kpodr.pl, gdzie konsultant udzieli pomocy. Dodatkowo w razie problemów z obsługą platformy można się skontaktować z doradcą z Powiatowego Zespołu Doradztwa Rolniczego, który udzieli wsparcia technicznego.

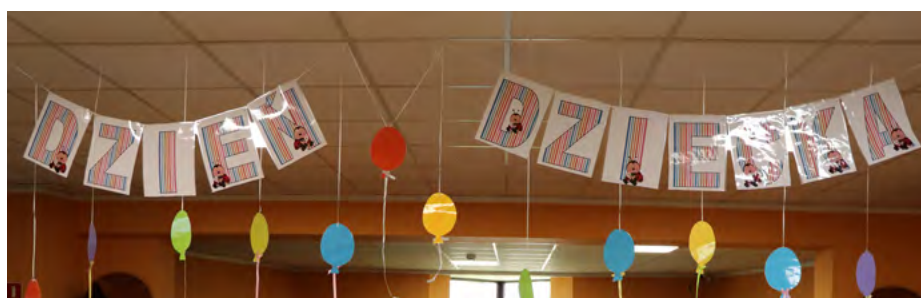
Dzięki e-bazarkowi możliwa jest sprzedaż wysokiej jakości produktów bez udziału pośrednika, w dowolnym czasie i miejscu.

Producent wystawiający swoje produkty na Kujawsko-Pomorskim e-bazarku nie ponosi żadnych kosztów – to bezpłatny kanał dotarcia producentów do potencjalnych konsumentów. Wszystko jest całkowicie darmowe. Obowiązuje jedynie rejestracja w online. ■■

Ulubiony przez dzieci dzień w roku

1 czerwca to oczywiście od niepamiętnych lat jeden z najbardziej ulubionych przez dzieci dzień, bez względu na wiek. Tego dnia dzieciaki chętnie przyjmują życzenia i upominki. Tradycji stało się zadość także w naszej gminie. Wójt Dariusz Fundator na ręce Pań dyrektor - Gminnego Żłobka Integracyjnego „U Misia” w Łochowie oraz Gminnego Przedszkola „Wróżka” w Białych Błotach przekazał atestowane zabawki. Wśród nich znalazły się m.in. bujane koniki, klocki i puzzle.

Gminne półkolonie

W lipcu, w dwóch terminach, przeprowadziliśmy półkolonie dla dzieci. Atrakcji było mnóstwo, a dzięki nim młodzi uczestnicy nie nudzili się ani przez chwilę.

W drugiej połowie lipca w dwóch turnusach z zachowaniem obowiązującego reżimu sanitarnego zorganizowaliśmy półkolonie dla dzieci z naszej gminy. Z oferty skorzystało ponad 300 dzieci.

Organizacją półkolonii zajęło się Centrum Obsługi Edukacji i Sportu, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Gminne Centrum Kultury, Szkoły Podstawowe z terenu gminy oraz Urząd Gminy Białe Błota.

Dzieci miały zapewnioną opiekę i wypełniony zajęciami czas w godzinach od 07:00 do 16:30. Koloniści wyruszali na wycieczki tematyczne, uczestniczyli w grach i zabawach zespołowych. Odkrywali tajniki świata przyrody.

Półkolonie zostały sfinansowane z budżetu Gminy Białe Błota i zostały zorganizowane z inicjatywy wójta gminy Dariusza Fundatora. ■ ■ ■

LOWE

LOKALNE OŚRODKI WIEDZY I EDUKACJI
projekt realizowany z Funduszy Europejskich

JĘZYK ANGIELSKI

- różne poziomy zaawansowania
- zajęcia w grupach

INFORMATYKA

- obsługa pakietu MS Office
- podstawy oprogramowania
- obsługa programów graficznych

MINDFULNESS

- poprawa odporności psychicznej
- nauka świadomości
- redukcja stresu

WARSZTATY PLASTYCZNE

- rysunek, malarstwo
- wyroby ceramiczne, rzeźba
- szycie, haftowanie, rękodzieło
- historia sztuki, Street Art

KOMUNIKACJA SPOŁECZNA

- podstawy obsługi komputera i smartfona
- obsługa internetu
- załatwianie spraw urzędowych przez internet

projekt dedykowany osobom dorosłym

zadzwoń i zapisz się już dziś!

668 106 965

www.kultura.bialeblota.pl

www.facebook.com/kultura.bialeblota

zajęcia i warsztaty są

BEZPŁATNE